

робляють заходи для регулювання заборгованості, особливо тих її складових, які негативно впливають на діяльність підприємства.

Кредиторська заборгованість надає можливість житлово-комунальним підприємствам тимчасово користуватися запозиченими коштами, але з іншого боку - зменшує показники платоспроможності і ліквідності. Ефективне управління та аналіз кредиторської заборгованості дає можливість усунути негативні наслідки її наявності.

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ДЕБІТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА

Реутова Ю. О.

Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова

науковий керівник – Мізік Ю.І., к.е.н., доцент

Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова

Житлово-комунальне господарство – це сукупність галузей, що забезпечують життя і роботу населення країни в нормальних умовах, а також постачання підприємств галузей народного господарства необхідними ресурсами води, газу, тепла й електроенергії. Дебітори - це юридичні та фізичні особи, які внаслідок минулих подій заборгували підприємству певні суми грошових коштів, їх еквівалентів або інших активів. Дебіторська заборгованість - сума заборгованості дебіторів підприємству на певну дату.

На сьогоднішній день ЖКГ перебуває у критичному фінансово-економічному стані, це викликано тим, що багато мереж, основних засобів вже зношені, спостерігається недостатнє фінансування з боку держави, зростають борги самих підприємств галузі, збільшуються тарифи на житлово-комунальні послуги, що у свою чергу також негативно впливають на діяльність підприємств. Тому актуальність теми не викликає сумніву, оскільки ефективне управління дебіторської заборгованості впливає на стійке фінансове положення підприємств житлово-комунального господарства (ЖКГ).

Якщо проаналізувати дані стану оплати населенням житлово-комунальних послуг у Харкові за 2013 рік, 2014 рік та початок 2015 року то побачимо, що рівень оплати населенням послуг у 2013 році – 101, 3%, у 2014 році становить 87,8 %, а у 2015 році - 83,5 %. З кожним роком заборгованість зростає. Це призводить до збільшення дебіторської заборгованості і впливає на фінансовий стан підприємств ЖКГ.

ЖКГ включає в себе підприємства теплопостачання, водовідведення, водопостачання, питної води, газу, енергопостачання. Усі підприємства, служби тісно зв'язані між собою. Найбільшу заборгованість населення за житлово-комунальні послуги становить централізоване опалення та гаряче водопостачання. На другому місці – газопостачання, на третьому –

водопостачання та водовідведення. У січні - лютому 2015р. з населенням було укладено 4,7 тис. договорів щодо погашення реструктуризованої заборгованості. Загальна сума, на яку було укладено договори в частині погашення реструктуризованої заборгованості, становила 15,3 млн. грн., а сума внесених платежів з урахуванням довгострокових договорів становила 12,3 млн. грн. Тому, проблема дебіторської заборгованості впливає на кожен організацію. Так на 2015 рік середня з/п населення не дозволяє оплачувати ЖКП у повному обсязі. Тому для вирішення неплатоспроможності населення за послуги можна виділити такі методи вирішення:

1. Зробити акцію щодо оплати усіх послуг. Якщо у постачальника є заборгованість, то з ним можна заключити договір у якому будуть визначені строки погашення цієї заборгованості, але з 30% скидкою. Тобто, якщо боржник вкладається в ці строки і оплачує послуги (свою заборгованість), то він може її оплатити не у повному обсязі, а тільки 70 % усієї суми заборгованості. Це буде поштовхом для оплати.

2. Зробити акцію для населення, котре вчасно оплачує за усі послуги. Якщо протягом півроку не було заборгованості, то наступні півроку оплачуються зі скидкою 10% (кожен місяць). Це буде стимулом для боржників.

3. Можна зробити рекламу, щодо безкоштовного встановлення та пломбування лічильників (відносно послуг ЖКГ). Це допоможе населенню зменшити оплату за послуги та зекономити ресурси підприємств.

4. Також добре було б залучити кошти держави для оптимізації приладів, техніки, за допомогою яких послуги будуть кращими, якісними, та допоможуть економити (енергозбереження, ресурсозбереження). Це також зменшить заборгованість, адже підприємства між собою зв'язані, та не можуть існувати один без одного. Оптимізація техніки вже відбувалась у 2013 році, але частково, що не вирішило проблему в цілому.

5. Для боржників, які навмисно ухиляються від сплати, ні як не реагують на попередження від служб, на листи – попередження, на виклик до суду, потрібно залучити штрафні санкції за несвоєчасну оплату та ухилення від сплати, позбавити людину послуг (закривання вентелів, перекидання стояків, заглушки).

Основну увагу треба приділити зменшенню обсягів заборгованості населення за надані їм послуги, адже найбільшу частку у загальному обсязі заборгованості країни, має саме вона. При вирішенні даної проблеми фінансовий стан підприємств ЖКГ з часом буде покращуватись.